

Dwerggroei en genetische test

Bij de Duitse Herdershonden komen vele individuen met gezondheidsproblemen voor. In de wetenschappelijke veterinaire literatuur scoort de Duitse Herdershond hoog met veel beschrijvingen van ziekten voor dit ras.

Er zijn aanwijzingen om te veronderstellen dat er bij de Duitse Herdershond sprake is van veel verschillende erfelijke ziekten maar relatief weinig aangetaste dieren per ziekte. Indien bij gedegen onderzoek blijkt dat er weliswaar veel ziekten (waaronder erfelijke) voorkomen maar dat de meeste zeer incidenteel zijn dan hoeft dit geen slecht teken voor de totale populatie te zijn. De verzameling beschreven probleemgebieden ligt mogelijk uitsluitend bij de mens hoger. Het beeld dat het ras de Duitse Herdershond ongezond zou zijn en belast met erfelijke kwalen is onjuist en we moeten voorkomen dat vooroordelen leiden tot een onterecht stigma.

Mutatie

Sporadisch worden dwergen geboren bij Duitse Herdershonden. Tot grote vreugde van dr. H.S. Kooistra* is na vele jaren onderzoek duidelijk welke mutatie leidt tot deze aandoening. Nu bestaat de mogelijkheid om via een gericht fokbeleid af te komen van deze ernstige aandoening. Vele dwergen sterven reeds in de baarmoeder en zijn verantwoordelijk voor kleinere nesten. In ieder geval kan voorkomen worden dat er nog honden met deze dwerggroei geboren worden. Dr. Kooistra schrijft aan de rasvereniging: "Door het achterhalen van de mutatie die ten grondslag ligt aan deze ziekte hebben we een test kunnen ontwikkelen die kan aantonen of een hond drager is van het afwijkende gen. Als dragers niet meer gebruikt worden in de fokkerij of als een drager niet gekruist wordt met een andere drager dan zullen er geen dwergen meer geboren worden. In die zin is de toepassing van deze test heel eenvoudig."

Incidentie van de ziekte

Tot schrik van dr. Kooistra blijkt tot nu toe dat bij de Saarlooswolfhonden maar liefst 17% van de honden drager is bij dit ras. Op basis van zijn ervaringen met Duitse herdershonden dwergen is hij bang dat ook bij dit ras het percentage dragers aanzienlijk zal zijn. Het zou zeer bevredigend zijn indien deze aandoening voorgoed wordt uitgebannen. Dit zal uiteraard alleen lukken met de inzet van de organisaties die zich inzetten voor de gezondheid van de Duitse herdershond zoals de VDH. Wij verzoeken onze fokkers het artikel over de dwerggroei (zie site VDH, www.vdh.nl) en de maatregelen die het hoofdbestuur adviseert in samenwerking met dr. H.S. Kooistra goed te lezen.

Maatregelen

Om deze erfelijke vorm van dwerggroei kwijt te raken zouden idealerwijs alle fokdieren eenmalig getest moeten worden op dragerschap. Om praktische redenen zal deze aanpak in eerste instantie lastig zijn. Daarom lijkt het verstandig eerst de groepen met het grootste risico te testen.

Het VDH hoofdbestuur adviseert te laten testen op dwerggroei:

- *Dekreuen met meer dan 10 dekkingen, vanwege de genetische impact op de populatie*

- *Verwanten van Duitse Herdershonden waarvan niet bewezen is dat beide ouders vrij van het dwerggen zijn en die een bewezen drager of dwerg binnen de eerste vier generaties op de stamboom hebben. Deze honden hebben een kans van 1/16 zelf drager te zijn.*

*Dragers mogen uitsluitend gecombineerd worden met honden die bewezen vrij zijn van het dwerggen. De uitslagen vermelden: dwerg (lijder), drager, vrij van het dwerggen. Het onderzoeksformulier kunt u downloaden via de website VDH (fokkerij-gezondheid). **Indien de hond vrij van het dwerggen is worden certificaten door het onderzoeksinstituut verstrekt.***

Weldoordacht

Met lijders mag niet worden gefokt. Dit verbiedt het ras-specifieke fokreglement. Dwergen (ze zijn veelal steriel) mogen nooit voor de fokkerij worden gebruikt. Indien het aantal dragers erg laag blijkt te zijn zal het hoofdbestuur adviseren om dragers van het gen voor hypofysaire dwerggroei niet voor de fok te gebruiken. Indien het aantal dragers onverhoopt hoog zal blijken te zijn dan zullen dragers op een weldoordachte manier moeten worden ingezet in de fokkerij, namelijk door dragers alleen te kruisen met vrije honden. Het uitsluiten van alle dragers zou anders leiden tot verlies van genetische variatie, waardoor de kans op andere erfelijke aandoeningen zal toenemen.

Het hoofdbestuur zal uitsluitend de gegevens van resultaten publiceren die door Utrecht / dr.Kooistra worden aangeleverd of in overleg met Utrecht/Dr.Kooistra worden vrijgegeven. Het hoofdbestuur verzoekt de fokkers om medewerking en volledige openheid.

VDH hoofdbestuur

- * Dr. Hans Kooistra, Europees specialist interne geneeskunde van gezelschapsdieren, hoofd van de afdeling endocrinologie van het departement geneeskunde van gezelschapsdieren. Faculteit Diergeneeskunde, Universiteit Utrecht

Wijze van onderzoek/test

Voor de genetische test is een bloedmonster nodig. Dat moet per post worden opgestuurd ter attentie van: dr. H.S. Kooistra, Departement Geneeskunde van Gezelschapsdieren, Yalelaan 108, 3584 CM Utrecht

Tevens moet daarbij een kopie van de stamboom worden opgestuurd. Via het onderzoeksformulier zal de dierenarts zich garant moeten stellen voor de identificatie van de hond. Het formulier kan men via de website van de VDH downloaden en laten ondertekenen door de dierenarts. De kosten van de, nogal arbeidintensieve test, bedragen € 100,- (exclusief BTW).

Als er geen sprake is van dragerschap ontvangt u een certificaat waarop staat dat uw hond vrij is van deze erfelijke afwijking. Uiteraard geeft een dergelijk certificaat een meerwaarde aan uw hond.